

טורי חביב מנשה (י"מני"י)

2305974

בן פורטונה (מזל) וישראל

נולד ב- י"א כסלו תשל"ט 23.12.1958

התגייס לצה"ל ב- 9.11.1976

שרת בגדוד "הבוקעים הראשון" (51)

נפל ב- ט' אדר ב' תשל"ח 18.3.1978

בעת מילוי תפקידו

במבצע ליטאני.

חביב, מנשה ('מני')

בן ישראל ופורטונה (מזל). נולד ביזם י"א בכסלו תשל"ט (23.12.1958) בחולון. הוא למד ארבע שנים בבית-הספר היסודי 'בורוכוב' שבחולון. לאחר-מכן עקרה המשפחה לרחובות, ואת חמש השנים הבאות עשה בביה"ס 'דה-שליט' שבמקום. מני חשב לעסוק בפקידות ולמד באורח פרטי הנהלת חשבונות. לבסוף העדיף בית-ספר מקצועי והשתלם בחשמל-ביין ובחשמל תעשייתי. בטרם התגייס, עוד הספיק לעבוד במקצועו.

מני היה חבר בתנועת 'הנוער העובד והלומד' והשתלב יפה בכל פעילות חברתית. המקצוע הספורטיבי החביב עליו, שבו גם עסק בפועל, היה כדורסל. הוא ידע לפרוט בגיטרה, והמוסיקה מילאה את מרבית זמנו הפנוי. אהב לקרוא ספרים התעניין בכל הנעשה במדינה ובעולם.

כאשר קרב מועד גיוסו לצה"ל, בנובמבר 1976, ביקש מני להסתפח ליחידה קרבית ולא לעסוק בשירותים. הוא חלם על שירות בחל-הצנחנים, אך הוצב לחטיבת 'גולני' ולא הצטער על-כך. על דרכו בצה"ל מעיד מכתב מפקדו למשפחה השכולה: "מנשה הגיע לגדוד לאחר סיום הטירונות בבסיס-האימונים החטיבתי והשתלב ביחידה כלוחם מן השורה בתפקיד מפעיל הרנ"ט (רנ"טיסט). תפקיד זה מילא לשביעות-רצונם של כל מפקדיו.

כמי שעקב מקרוב אחר השתלבותו בגדוד למעלה משנה, בשרתו תחת פיקודי, יכול אני לומר, שהשירות בגולני הפך אותו מילד נחמד, שקט וצנוע - לגבר בחייל, ללוחם בעל כושר פיסי וחריצות מעולה.

כאשר התפנה תפקיד מפעיל המ"ג (מא"גיט) בפלוגתו, היה הראשון שדרש לקבלו. בפלוגה מבצעית ידוע, שתפקיד זה, תפקיד קשה המחייב המה מיומנות וכווננות גבוהה, ניתן ללוחמים הטובים שבחבורה. ובהיותו כזה, קיבל עליו את התפקיד באהבה, ואהבתו לתפקיד גרמה לו לאהוב את יחידתו.

לכולם זכורים הימים, שטיפל במא"ג יותר מכל חייל אחר בפלוגה. הוא יצא לתרגילים, כשהוא נושא על גבו תחמושת מעל לנדרש, ועוז נותן לו כוח פיסי לעזור לחבריו, שהתקשו לבצע את המוטל עליהם.

מותו הפכה בתדהמה את כל יחידתו. חבריו לא ישכחו אותו, אשרי המשפחה שגידלה וחינכה בן שפוח. המשפחה איברה בן, משפחת גולני איברה חברי ולוחם אמין."

ביזם ט' באדר ב' תשל"ח (18.3.1978) נפל מנשה בעת מילוי תפקידו - בתחילת מבצע ליטני לביעור קני המחבלים בדרום-לבנון. הוצא למנוחת-עולמים בבית-העלמין הצבאי שבחולון. השאיר אחיו הורים, אח ואחות. ההורים תרמו לזכוו ספרי-תורה על-שמו בבית-כנסת שברחובות.

המאבק בארגוני המחבלים (1974-1978)

בתקופת השנים 1974 עד 1978 (בין מלחמת יום הכיפורים ומבצע ליטאני), נמשך המאבק הצבאי נגד ארגוני המחבלים, וכל הפעילות תמכעית של לוחמי גולני באותה תקופה בין "אימוני קיץ" ל"אימון תורף" התמקדה בקוויים, מארבים, חדירות ושיטות נגד בסיסי מחבלים בדרום לבנון. ובקרבוח לחילוץ בני ערובה ב"פיגועי מוקוח" בתחומי ה"קו הירוק".

מתוצאת מן הפעילות התפלנית נהרגו באותה תקופה (1974 עד 1978) 221 ישראלים ובהם 63 חיילים, ו1072 נמצעו בהם 173 חיילים. כ460 מחבלים נהרגו (מהם כ300 ב"מבצע ליטאני") ו96 נעצרו. שנות השוא של הפיגועים הרצחניים היו בשנים 1974-1975 ובמהלך פוצעו 36 חדירות של חוליות מחבלים מלבנון, מסוריה ומירדן. רוב המחבלים, שחצו את גבול המדינת, נהרגו על ידי כוחות מרדף של צה"ל תוך שעות ספורות ממועד כניסתם לשטח המדינה, אך מיעוטם חדרו למרכזי אוכלוסיית וישובים ובוצעו מעשי טבח ללא אבחנה. כמו כן תיו בשנים 1974-1975 170 הפגזות של "קטיושות" על יישובים ישראליים בצפון הארץ; רובם ככולם נורו מתחום דרום לבנון.

תצפית על לבנון

מבצע ליטאני (מרס 1978)

הפיגוע הרצחני בכביש החוף (אסון "אוטובוס חדמים") ב־11 במרס 1978, בו מצאו את מותם 35 ישראלים ו־71 נפצעו, היה שיא חדש בפעילות האלימה של ארגוני המחבלים. בעקבות הפיגוע החליטה ועדת השרים לענייני בטחון על מבצע יזום בהיקף נרחב **בדרום לבנון, שמגמתו לפגוע במחבלים ובבסיסיהם. לאורך כל גבול הצפון ועד לעומק של כ־10 ק"מ בתוך שטח לבנון.** כוח המשימה המזרחי במבצע "אבייחחכמח" פעל בגזרת מטולה-מרג'עיון וכלל יחידות של חטיבת גולני בפיקוד אל"מ אמיר ראובני המה"ט, ויחידות צנחנים בפיקוד אל"מ דורון רובין. המשימה העיקרית בשלב א' של המבצע חיתה חיסול מעוזי המחבלים בגזרת אל-ח'ינם, והיא כוצעת על־ידי לוחמי חטיבת גולני בתנועת מלקחיים מצמון ומדחים. גדוד "גדעון" יצא ברגל בנווטי לילח קשת וארוך מהמושבה מטולה צפונה עד למבצר אל-ח'ינם. גדוד "חבוקעים הראשון" נע על זהל"מים בליווי טנקים דרך המובלעת חנוצרית הגדולה ממטולה דרך אליקליעה ועד מרג'עיון. חמג"ד סא"ל ציון זיו (זלופ) עבר בדרכו דרך "מפקדת כוחות חמיליציות הנוצריות", פגש את רס"ן חדאד וקיבל ידיעות מודיעיניות מעודכנות על חיערכות המחבלים באזור. בזמנית לפעולת שני הגדודים, שכבשו בקלות יחסית את הכפר והמבצר באל-ח'ינם, נע גדוד "ברק" באותו ציד ממטולה למרג'עיון במטרה לכבוש ולטהר את אליעבוש ואידהור. פלוגת בפיקוד חסמג"ד כבשה בשעה 2.00 את אליעבוש, ושאר הכוח בפיקוד חמג"ד כבש בשעה 4.30 את אידהור. עוד באותו לילה השלימה חטיבת גולני את משימותיה, ולוחמיה השתלטו על רשיא-אל-פק'ר ועל ג'סר-אל-חרדלה.

גזרת הלחימה במבצע ליטאני

גדוד 51 במבצע ליטאני

אתר כד, משנתח הצומת, חברו אליהם כוחות שיריון ונגמשי"ם. הציר הצפוני נמתח לפני צה"ל, הסורים זרמן מערבה, אל היעדים שבקירבת צור, משימת הכוחות הייתה להגיע לשטחים החולשים על הגשר המערבי של הליטאני, ולחלוש על גשר אל-קאסמית, המחבר את כביש החוף, היוצא מצור, עם צפון לבנון. לשם כך היה צורך לצמצם בנוחלי הקרב, לפעול במהירות, לצוות כוחות תוך כדי תנועת ולהקמיד על השילוב בין היחידות השונות ועל התנועה המתירה, ככל הקרבות הללו לא היו נפגעים בין אנשי "הכוקעים הראשון", לא רק מפני שהמחבלים לא התעקשו בלחימה, אלא גם בשל הדרך הזהירה שבה התנהל הקרב.

המשימה הבאה – הכפר עבאסיה. הוחלט להתקדם בוהירות ולכבוש את הכפר. קודם להסתערות, ירדו מטוסי חי"א הפניזו. המקום נפגע קשה מאוד, ולמעשה לא הייתה שם לחימה, כאשר המתחבלים עזבו את המקום עוד קודם לכן. אזרחים רבים נפצעו בעבאסיה, ורבים מהם חולצו על ידי חיילי גולני מבין הריסות בתיהם. חיילים הזדעזעו ממראות עיניהם ופנו בבקשה למפקדים שיתירו להם לטפל בפצועים. בעקבות פנייתו של ציון למח"ט ולאוף פיקוד הצפון הוחלט על פעולה מיזחת לפינוי הנפגעים המקומיים. רופאים הוטסו לכפר, ופצועים פונו במסוקים לבתי חולים בישראל. רופאי החטיבה טיפלו אף הם בנפגעים, וחיילי גולני נרתמו במרץ לבניית קרוואנים ארעיים לתושבי הכפר ההרוס. הסמח"ט: – "שוב נתגלה המופת האנושי של חיילי גולני. הכפריים לא האמינו למראה עיניהם ולא ידעו כיצד להודות לנו. מוכתר הכפר עבאסיה אמר לנו: 'תיקנתם את הרושם שהיה לי. הייתי בטוח שהחייל הישראלי שייכנס לפה יהרוס מה שניתן להרוס, יקח מה שניתן לקחת ויאנוס את נשתינו. כל החנויות בכפר היו פרוצות והחיילים שלכם לא לקחו דבר, אני פשוט לא מאמין'".

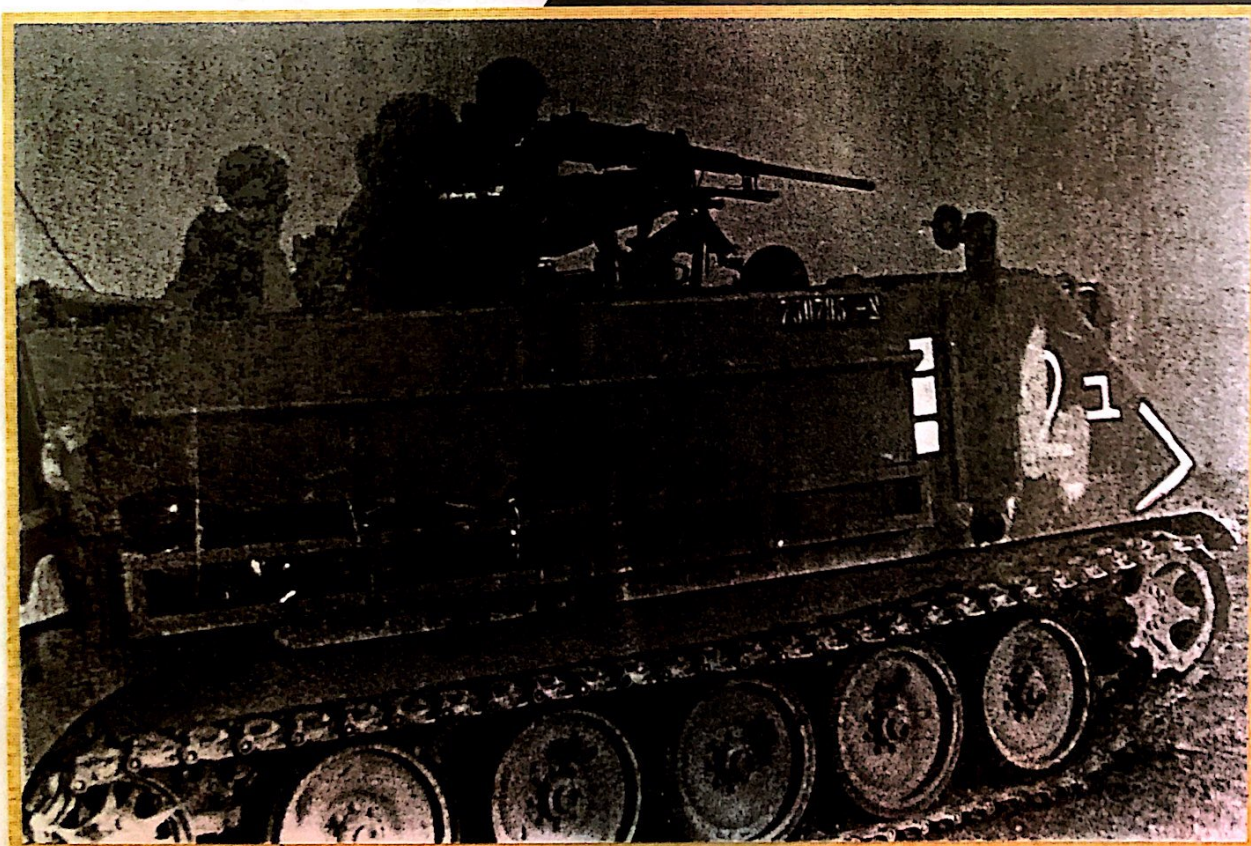
כוחות החטיבה נשארו באזור עבאסיה, החולש על צור, והתבצרו בשטח. המתחבלים הפגיו את האיזור מפעם לפעם, ולמעשה היתה זו מעין תקופת התשה, שחייבה את החיילים לשמור על עירנות גבוהה ומשמעת חזקה.

גדוד "ברק" היה אחראי כל אותה תקופה על איזור מארג' עיון. החיילים עסקו בבניית מוצבים ועבדו יום ולילה, אם לקחת בחשבון את התצפיות, הסיורים והפטרולים שהיו מנת חלקם בנוסף לעבודת הביצורים.

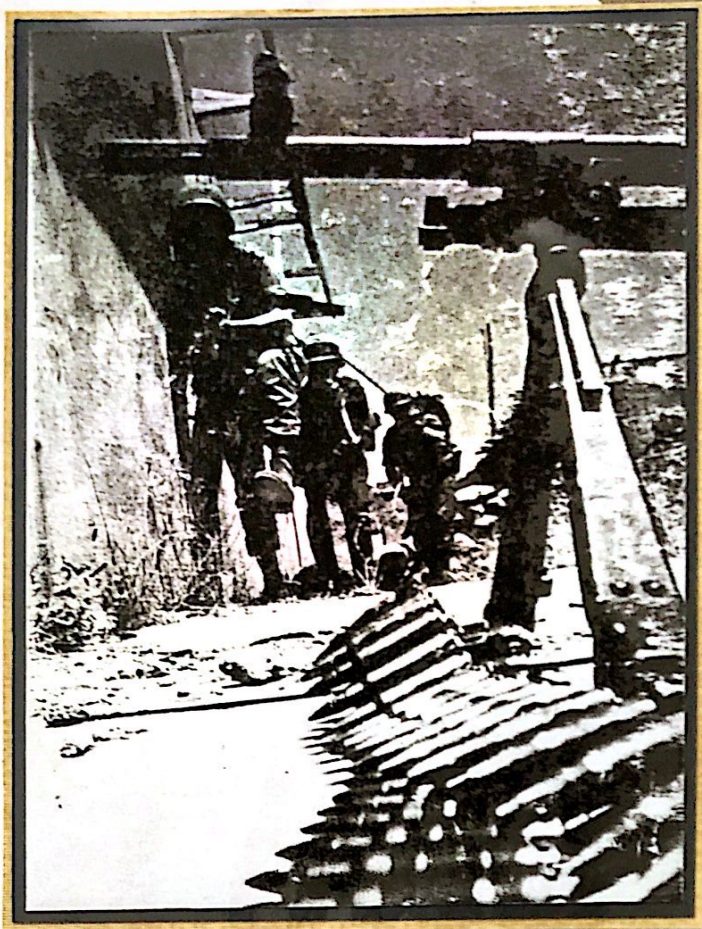
מפקדיו של מנשה ז"ל

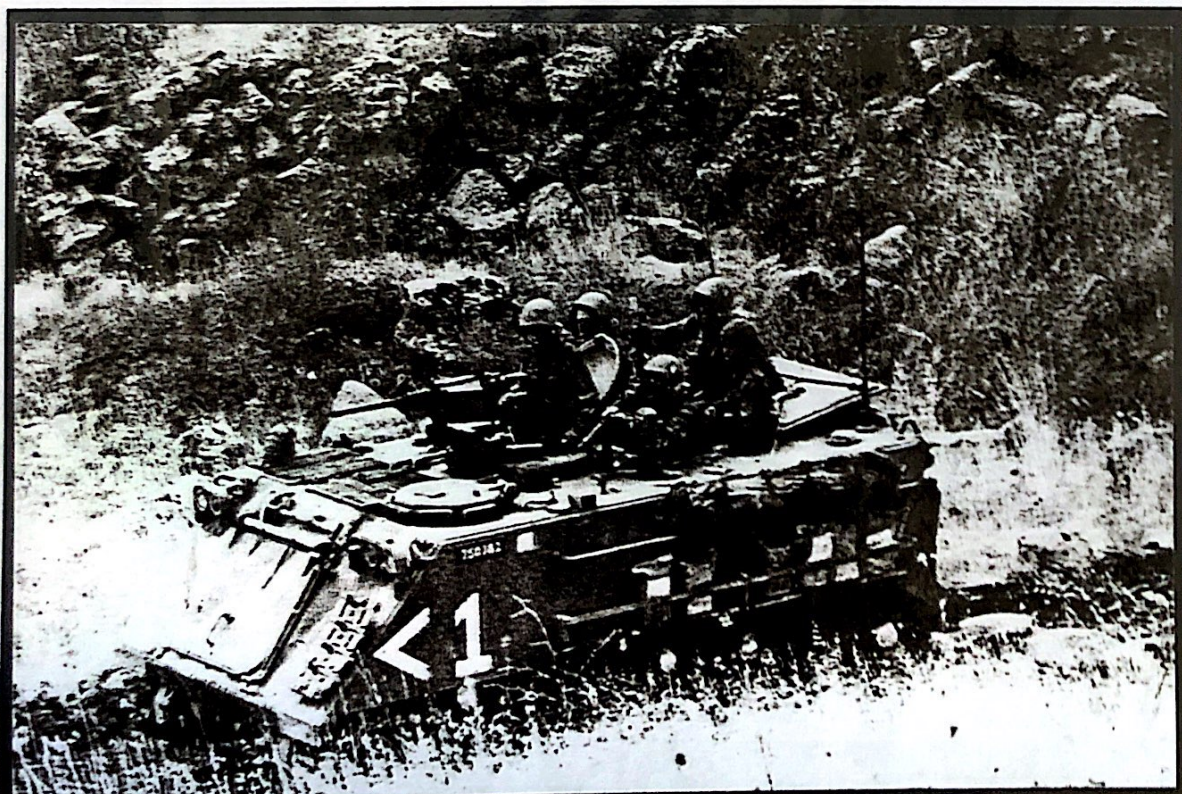
לוחמי גולני על הנגמ"ש במבצע ליטאני

באימונים

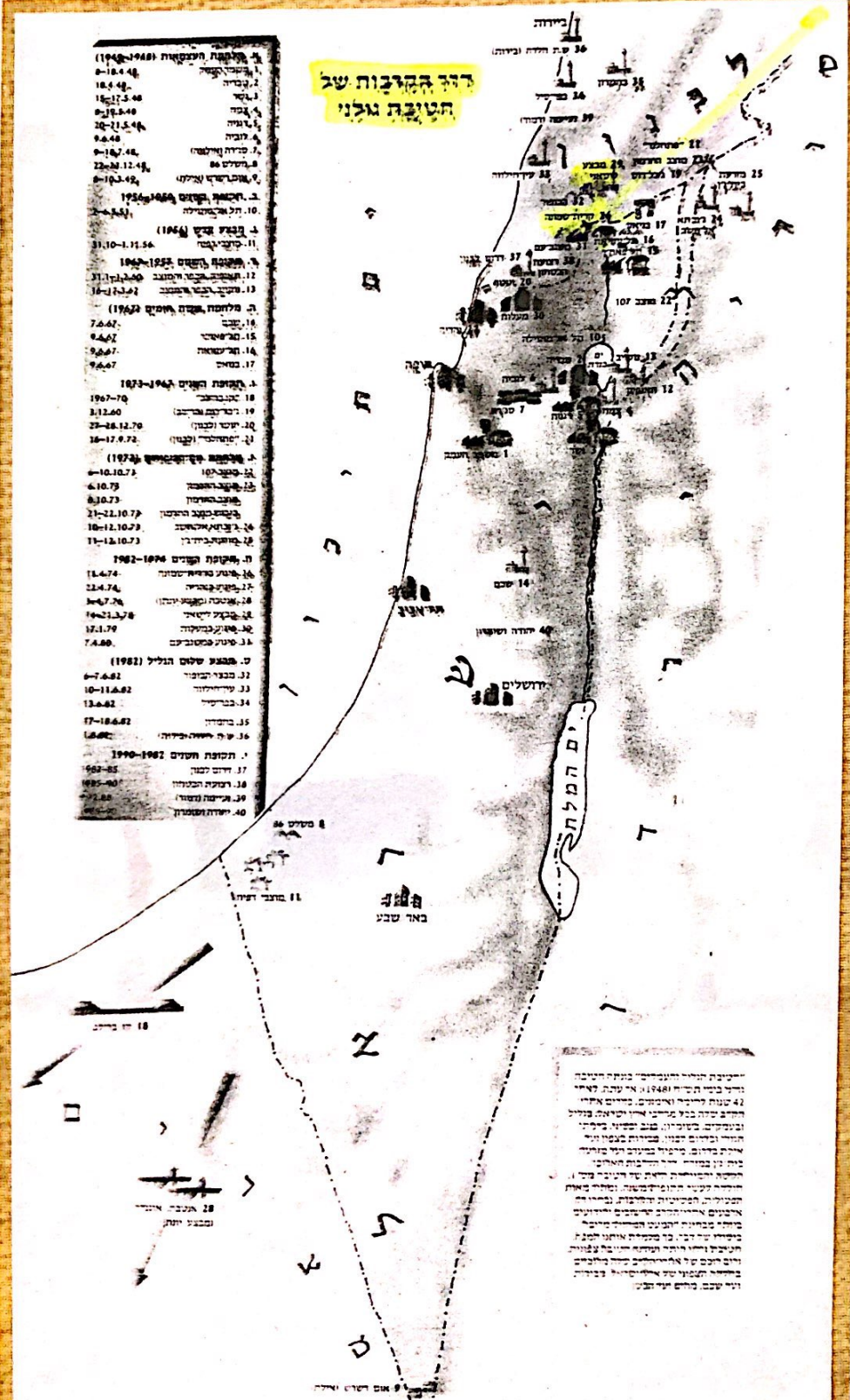

במבצע ליטאני

מקום נפילתו של מנשה ז"ל

תאריך: 25.1.28

המחנך: יאיר טאק

חתימת התורים

הערות המחנך לשליש א'.

לפי הליקוי האנונימי מאת 13

מקצוע	שליש א'	שליש ב'	שליש ג'	ציון שנתי
1. עברית וחברה	/	7		
2. תורת המקצוע		6		
3. שרסוס		/		
4. מתמטיקה		8		
5. גנ"ע		/		
6.				
7.				
התנהגות		7		
שקידה		7		
חסורים		11		
אחרים				

המנהל

תאריך

החלטת המועצה הפדגוגית עם סיום שנת הלימודים

המחנך

חתימת התורים

הערות המחנך לשליש ג'.

המחנך

חתימת התורים

הערות המחנך לשליש ב'.

תעודת זהות
 بطاقة هوية

ניתנה בלשכת עליה ומרשם האוכלוסין
לחובות

اصدرت في مكتب المهاجرة وتسجيل السكان
 ה אהדב תשנא = 3. 76 %

ביום
 פי יום

Handwritten signature in blue ink

שר הפנים וזיר الداخلية

Handwritten signature in blue ink

מנהל הלשכה / פקיד רישום
 مدير المكتب / موظف التسجيل

משה בן שמחה

2

חתום שמך כאן ←

5 | 5 | 5 | 8 | 7 | 4 | 3

מספר הזהות. رقم الهوية

שם המשפחה	חוביב
שם العائلة	ארלב
השם הפרטי	שלמה
الاسم الاول	שלמה
שם האב	בנימין
שם האם	רחל
חתימה	תوقيع

3

עיריית רחובות
חסיחלקה לחינוך ולתרבות

החטוררות הכללית של הסוכרים בא"י תוקח"ס
המחלקה לחנוך מקצועי
הנוער העובד והלומד

משרד העבודה
האגף להכשרה ולחטחלמות מקצועית
במחוז תל-אביב והפרכו

בית-ספר לחניכים. עמלי רחובות

אישור

התלמיד חביב חניק חניק
ס"ס מסתחח ס"ס פרי

סיים 3 שנות חניכות

במגמת חלח תצטייתי

וניגש לבחינות גמר ממשלתיות בתאריך 20.6.76

אישור זה יוחלף בתעודת גמר לאחר שיעמוד בכל הבחינות.

תאריך 27. VI. 1976

3.4
מנהל בית-ספר

החוגר של מנשה ז"ל

הצג את התעודה להרישת חייך גבות אמך
בדרגה שוטף גדודי (במדינה) שוטף אבא
משטרת ישראל או מי שהוסמך לכך בפקודות
מטכ"ל

החוגר של מנשה ז"ל

החוגר של מנשה ז"ל

החוגר של מנשה ז"ל

מנשה בעת
שירותו הצבאי

מתיקו הרפואי של מנשה

1. מספר אישי	2. דרגה	3. שם משפחה	4. שם פרטי	5. דואר צבאי
2305974		סמיר	דניאל	

א. החייל הנ"ל בשירות: * חובה קבע מלואים בשמ"פ מלואים לא בשמ"פ שוחר

ב. פרופיל רפואי קבוע * סעיפי נוכחי: זמני עד ליקוי: _____

ג. ימולא ע"י רופא מפנה: _____
 רופא מפנה יפרט: תלונות עיקריות, קיצור אנמנזה (+ הולדות עבר), תוצאות הבדיקה, תוצאות בדיקות עור, אבחנה משוערת, טפול עד כה, מטרת ההפניה.

אני התלונן
 התיש ה"ל שלי
 אולי השתנה
 גמי' א'
 מבי' (circled)

האם נערך: דו"ח פציעה (טופס 141) כן * לא
 דו"ח על מחלה מדבקת (טופס 117) כן לא

חותמת הרופא המפנה
 2088544/4 סגן ד"ר הונביץ אביה
 (מספר אישי) (דרגה) (שם משפחה ופרטי) (חתימת הקורא)
 טופס 103 מק"ט 441101198
 * סמן x במשבצת המתאימה

4-75 (3/25)

צבא הגנה לישראל
 ד.צ. 2766
 ט"ז ניסן תשל"ח
 23 אפריל 1978

מספחת חביב גיקרה!

בבכ"מ מר' חביב טננר נפול במאריך: ט' אדר ב' תשל"ח, 18 מרס 1978 כתרצאה שהתחפכות נגמ"מ בר גמע בכניש סטולה - תל-חי במסגרת "מבצע - לימבי".

חביב טננר הגיע לגדוד לאחר סיום תקופת הסירובות בבסיס האימונים התסיבתי והשתלב ביחידה כלוחם מן השורה בתפקיד רדנסיסט. על אף שלא אהב במיוחד את הרדנ"מ טילא את תפקידו לשביעות רצון כל מפקדיו. כאחד שעקב מקרוב את השתלבותו בגדוד במשך למעלה משנה שסירב תחת פיקודי יכול אני לאמר שהשירות בגולני הפך אותו מילד גחמד, שקט רצוץ לגבר מחושל, ללוחם בעל כושר פיזי וחריצות יוצאת מגדר הרגיל. כשהתפצה תפקיד המאגיסט בפלוגתו היה הראשון שדרש לקבלו. בפלוגה מבצעית ידוע שתפקיד זה, בהיותו תפקיד קשה הדרוש רמת סיומנות וכוונות גבוהה, ניתן ללוחמים הטובים שבחבורה. ובהיותו שכזה, קבל עליו את התפקיד באהבה ואהבתו לתפקיד גרמה לו לאהוב את יחידתו. לכולם זכורים הימים בהם סיפל במא"ג ידור מכל חייל אחר בפלוגה. לתוגילים יצא כשעל גבו הוא נושא תחמושת מעל לנדרש ועוד בותר לו כוח פיזי לעזור לחבריו שהתקשו. מרתו המראגי הכה בתדהמה את כל יחידתו. חבריו לא ישכחו אותו. אשרי המשפחה שבדלה וחנכה בן שכזה. המשפחה אברה בן, משפחת גולבי אביה חבר זלוחם אטיף. קבלו את השתתפותי הכבה, ההשתתפות וחבריו ליחידה בצערכם העמוק.

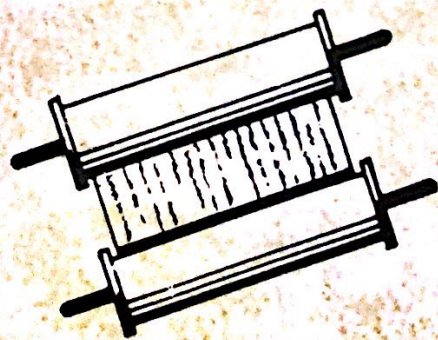
זיר ציון, סגן-אלוף

מפקד היחידה

לְעִילּוֹי נַעֲמָתוֹ עַל בְּלִינֹו
מִנְעֵהָ (מִנְי) חֲבִיב הִי"ד
אֶעֱרָ לְפָל בַּעֲת מִילּוֹי תַּפְקִידּוֹ
"בַּמְבַצֵּץ לִיטְלִי"
בַּעֲבַת ט' בִּאֲדָר ב' תַּשְׁל"ח
18 מֵרֵץ 1978

הַלָּכֶם מוֹדְמִיִּם לְהַכְנִסָת סֵפֶר-תּוֹרָה לְזַכְרוֹן עֲוֹלָם
בְּיוֹם עַלְיַטְיוֹ ג' סִיוָן תַּשְׁל"ט 29.5.1979
סֵפֶר-הַתּוֹרָה יִיבָא מִבֵּיתֵנוּ רַח' הַרְצֵל 208 רַהוּבּוֹת
בַּשָּׁעָה 17:45 לְבֵית הַכְּנִסָת יַחֲדָקְאָל כַּהֵן
עַי הַרְבֵּנוֹת הַרְאֵנוֹת רַח' גּוֹלְדֵבֶרֶג לַחֻבּוֹת
בַּהֲעַתְתֵּנוּ פּוֹת הַרְבֵּלִים הַרְאֵנוֹת שֶׁל רַחֻבּוֹת
הַרְבַּ עַי. הַכַּהֵן קוֹק, הַרְבַּ עַרְהַבְנִי וְהַרְבַּ תַּנְעָמִי
מִר יַחֲדָקְאָל הַרְמֹלֶךְ רַאֲעַי הַעֲזִיר רַחֻבּוֹת

עם חבריו מהצבא

אנש ברחוב, ראיתי מרחוק
כואמתה חומה בולטת באופנה
חיוף האיש מאי - שם, תראני על שבת ויאלף - פיך.
בהאיכותו דימיתי לראותך -
רטט בלב, בעימה מהירה,
ומיד בלא הסוס - נשאתי רגלי אחריו,
רצות ממהרות לשייך את החיוף
בעל הכואמתה החומה, כואמת "אולני" הידועה
משצרתני ראיתי כי הוא אחר.
"סליחה", אממתי, "אולי אתה מדוד 12?"
"לא", ענה החיוף, "אני מ-13, אבל אני מכיר את מ-12"
"כן", אמרתי, "את אני הכרתי שם מישהו. . ."
"שלום, אמרתי, "שמור על עצמך חיוף" ברכתיו,
ופניתי אלכת, והוא פנה והתרחק. . .
ואני - שתי דמעות לולאת בלוית העין,
ראיתי כואמתה חומה מתרחקת והולכת
כאותה כואמתה שהלכה מצמי. . .